

İsmail Çağlar
icaglar@setav.org

Kadim Dert, Yeni Dünya, Vulgar Pozitivizm

TÜM DÜNYAYI SARAN BİR SALGIN VAR VE BUNU MÜMKÜN OLAN EN AZ HASARLA ATLATMAYA ÇALIŞIYORUZ. ANCAK İÇİNDEN GEÇTİĞİMİZ ŞU SIKINTILI GÜNLERDE EN AZINDAN “BİLİMİN HAKİKATLERİNE DİNİ BİR KİSVE GİYDİRİP AVAMA ANLATMAYA” ÇABALAYAN ABDULLAH CEVDET TÜRÜ NİSPETEN DAHA NİTELİKLİ BİR POZİTİVİZMİ HAK EDİYORDUK.

Canımızı çok yakan koronavirüs (Covid-19) salgınına Allah'ın izniyle ve bilimin ışığıyla(!) -ki bu ifadeyi bilim kilisesinin müminlerinin hışmına uğramak için mutlaka eklemeliyim- atlattıktan sonra geriye dönüp tüm bu yaşananlardan tebessüm ettirecek bir an bulmak mümkün olacak mı belli değil. Eğer böyle bir imkan olursa şüphesiz çoklarının aklına basın toplantısında Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'ya sorulan bir soru gelecek. Basın toplantısındaki varlığı gazeteciliğin ilgili kanuna tabi olarak çalışmaktan çok fazlası olduğunu düşündüren bir “çalışan” (evet, muhabir değil) Sağlık Bakanı Koca'ya Çin'den temin edilen testlerin parasının Mustafa Kemal tarafından ödenip ödenmediğini sordu. Bakan Koca sorunun bitmesini bekle(ye)meden “yok öyle bir durum” dedikten sonra “gelen testleri kendimiz parasını vererek alıyoruz” açıklamasında bulundu.

En komiği 2020'de Çin'den alınan testlerin parasının yıllar

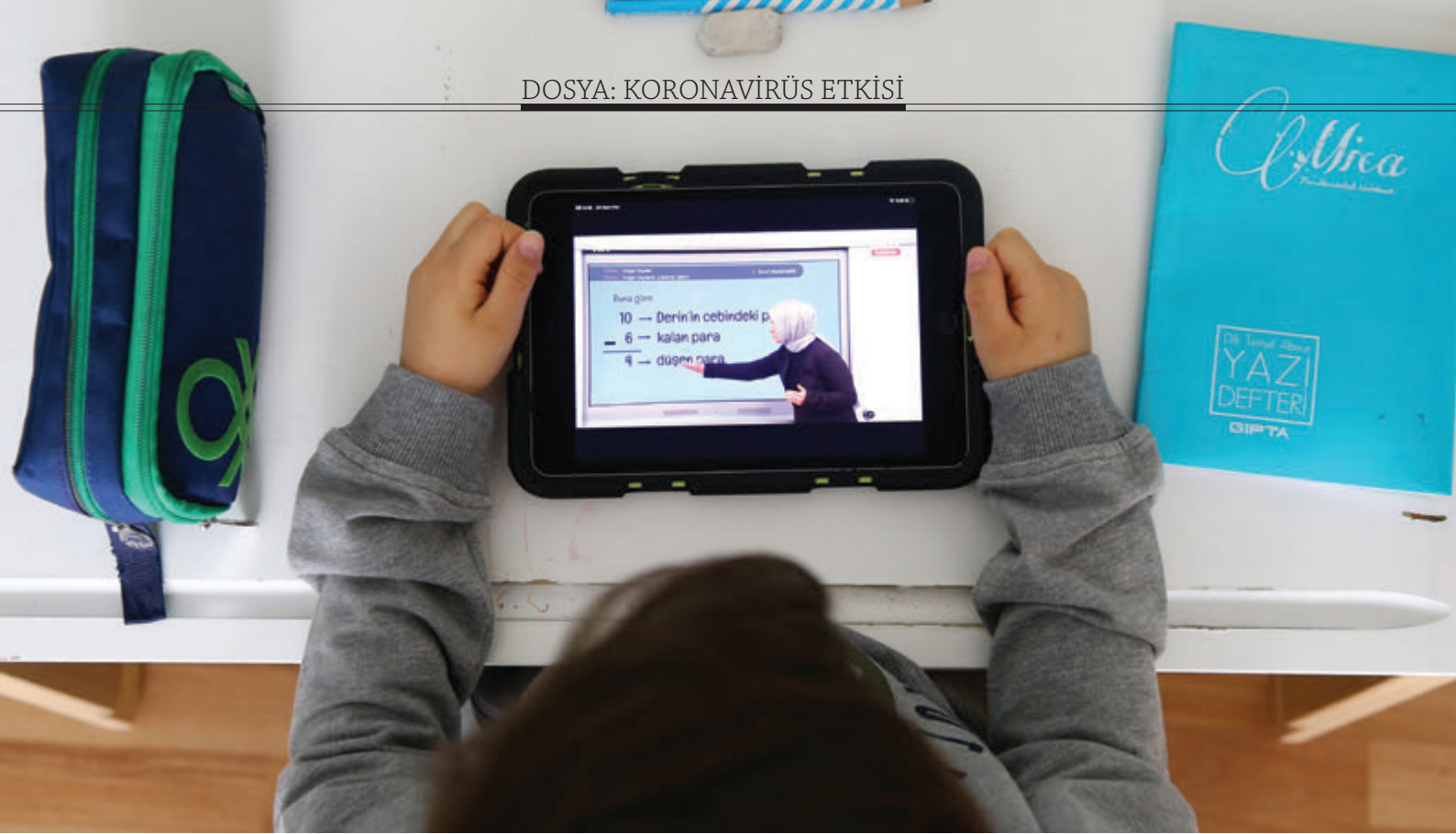
önce Mustafa Kemal tarafından ödenmiş olabileceğine inanmak olsa da, salgın süreci boyunca şahit olduğumuz başka absürtlükler de var. Örneğin Milli Eğitim Bakanlığı'nın çok kısa sürede uzaktan eğitimi hayata geçirmesindeki başarıyı değil, uzaktan eğitim derslerinden birisini veren öğretmenin başörtülü olmasını mesele edenler oldu. Dünyadaki tüm ülkeler gibi Türkiye de tarihindeki en büyük meydan okumalardan biriyle karşı karşıya. Avrupa ülkelerinden peş peşe “Dünya Savaşı'ndan bu yana en büyük felaketi yaşıyoruz” açıklamaları geliyor. Ancak bazıları için hala televizyonlarda başörtülü bir öğretmenin ders anlatması çok tehlikeli olabiliyor. Virüs Cumhuriyet'i yıkamaz ama televizyondaki başörtülü bir öğretmen yıkabilir! Kaldı ki tehlike bununla da bitmemiş; din dersine verilen nağme arasında bir Yunus Emre ilahisi yayınlanmış televizyondan.

Koronavirüs salgını henüz Türkiye'ye ulaşmamışken, salgını hafife alan bazı tıpçı akademisyenlere alışmıştık.

Profesör olsalar da birçoğu zaten salgın hastalık uzmanı değildi. Sağlıklı bir bireyin normal zamanda daha sağlıklı olmasına katkıda bulunacağı şüphe götürmeyen tavsiyeleri verdiler; kelle-paça çorbası için, sirkeli suyla gargara yapın, temiz havaya çıkın, egzersiz yapın, bol yeşillik ve meyve tüketin... Ancak salgın ülkemizde de görülmeye başladığında tabii olarak görünmez oldular. Onların yerini boş zamanlarında güneş toplamayı tercih eden ancak salgın günlerinde birden ilaç mütehasssısı olan bir şarkıcı (müzisyen ya da edebiyatçı değil), Kızılay'ın mobil kan bağışi araçlarının neden koronavirüs testi yapmadığını sorgulayan(!) bir “artiz” (oyuncu ya da tiyatrocun değil) ve benzerleri aldı.

Din ve Bilim Kıyası

Maalesef bitmedi. Tüm bu muhalefet maskeli saçmalıklara bir değil iki yüzyıl öncesinde kalmış olması temenni edilen vulgar (kaba, basit bayağı) bir pozitivizm eklendi. Konumuz salgın hastalık, dolayısı ile

tıp ve dolayısı ile bilim olunca birden din ve bilim karşılaştırmasına geldik. Bünyemiz koronavirüse yenik düştükçe din de bilime yenik düşmüş sayıldı. Öyle ya salgına çareyi imamlar değil hekimler bulacak! Gerçi hekimlerin tüm çabalarına rağmen iyileşemeyenlerin vefat edince cenazelerini imamlar kaldırıyor. Ama bu bir futbol maçı değil. İmamlar ve hekimler de rakip değil. Tüm dünyayı saran bir salgın var ve bunu mümkün olan en az hasarla atlatmaya çalışıyoruz. Ancak içinden geçtiğimiz şu sıkıntılı günlerde en azından "bilimin hakikatlerine dini bir kisve giydirip avama anlatmaya" çabalayan Abdullah Cevdet türü nispeten daha nitelikli bir pozitivismi hak ediyorduk.

Fakat maruz kaldığımız vulgar pozitivism Abdullah Cevdet'in "ışıklar içinde" yatmasını temenni ettirecek cinsten. Bilim adına dine değil, siyaset adına her şeye nefret kusuluyor. Geline nokta Bilim Kurulu da siyasi nefretten nasibini aldı. Kendilerine istifa çağrıları yapılıyor. Nedeni ise şimdiye kadar siyasi bir beyanat vermemiş, hükümeti eleştirmemiş, "cami yerine tıp fakültesi açsaydık salgın olmazdı" türünden saçma laflar etmeyip özveriyle işlerine odaklanmaları. "Sanatçı muhalif olur" türünden bir slogan da üretmişler; "bilim siyasete boyun eğmez".

Zeki, Çevik ve Muhalif

Koronavirüsten kaçarak sığındığımız evlerimizde tüm bu absürtlüklere maruz kalmamızın sebebi ise yeknesaklaşarak "muhalif" maskesi arkasına sığınmayı başarmış bir zihniyetin hakikati dünyanın bugününden ibaret zannetmesidir ki vulgar pozitivism bunu gerektirir. Karşımızda insan türünün en kadim düşmanlarından birisi, bir salgın hastalık var. Kaderin bir cilvesi olsa gerek dünyanın en kadim dertlerinden birisini bugünün dünyasında ilk defa yaşıyoruz. Bir tarafta kilometrelerce

Koronavirüsle mücadele kapsamında öğrencilere verilen uzaktan eğitim derslerinin ilk gününde bir öğretmenin başörtülü olmasından rahatsızlık duyan Can Ataklı'nın "Türbanlı öğretmenle başlamak kadar facia bir şey olamaz" sözlerine RTÜK'ten ceza geldi ve MEB, Can Ataklı hakkında suç duyurunda bulundu. (27 Mart 2020)

Geline noktada Bilim Kurulu da siyasi nefretten nasibini aldı. Kendilerine istifa çağrıları yapılıyor. Nedeni ise şimdiye kadar siyasi bir beyanat vermemiş, hükümeti eleştirmemiş, "cami yerine tıp fakültesi açsaydık salgın olmazdı" türünden saçma laflar etmeyip özveriyle işlerine odaklanmaları. "Sanatçı muhalif olur" türünden bir slogan da üretmişler; "bilim siyasete boyun eğmez".

öteden ameliyat yapmaya imkan veren teknikler, gen teknolojileri, biyomekatronik uygulamaları varken günümüz dünyasının salgınına karşı ellerimizi yıkamaktan, karantina uygulamaktan başka çaresi yok. Görünürde bir tezat var lakin hakikatte her şey tam da olması gerektiği yerde; nihayetinde gelişmiş tıp teknikleri de el yıkamak da insanın hakikat arayışının sonunda geliştirdiği çözümler.

Görünenin gösterdiği hakikati anlamayıp, görüneni kutsallaştırmaya vulgar pozitivism deniyor. Bugünün dünyasını izleyebiliyor; yabancı lisan konuşabiliyor, diploması var, teknolojiyi kullanabiliyor, sosyal ilişki kurabiliyor, mesleğinde başarılı olabiliyor, güzel şarkı söyleyebiliyor, tweet atabiliyor... Ancak görünenden yola çıkıp ve fakat görüneni aşip hakikati anlayamıyor. Görünenlerin neyi gösterdiğini anlayamayınca gördüğünü hakikat zannediyor. Gördüğü ile düşünüyor, aklını değil gözünü kullanıyor, gördüğüne tepki veriyor. Gördüğüne verdiği tepkilerse hakikatin karşısında absürt ve komik kalıyor. ❏